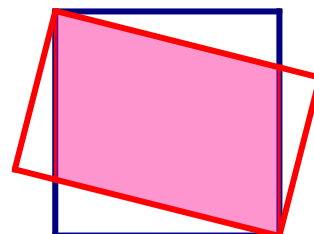

Problemes de Geometria per a l'ESO 251

2501.- La regió intersecció del quadrat i del rectangle ocupa el 75% de l'àrea del quadrat.
Quin és el percentatge del rectangle que ocupa la intersecció.

Solució:

Siga S l'àrea del quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$
El quadrilàter $BKDL$ és un paral·lelogram.

$$S_{BKDL} = \frac{3}{4}S$$

$$S_{ABL} = \frac{1}{2}S - \frac{1}{2}S_{BKDL} = \frac{1}{8}S$$

Aleshores,

$$\overline{AL} = \frac{1}{4}\overline{AD} = \frac{1}{4}c$$

$$\overline{CL} = \frac{3}{4}c$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABL$

$$\overline{BL} = \frac{\sqrt{17}}{4}$$

Els triangles rectangles $\triangle ABL, \triangle FDL$ són semblants.

Les àrees són semblants al quadrat del quocient de les hipotenuses:

$$\frac{S_{FDL}}{\frac{1}{8}S} = \left(\frac{3}{\sqrt{17}}\right)^2 = \frac{9}{17}$$

$$S_{FDL} = \frac{1}{8}S \frac{9}{17} = \frac{9}{136}S$$

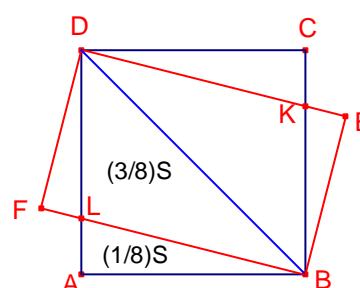
L'àrea del rectangle $BEDF$ és:

$$S_{BEDF} = S_{BKDL} + 2 \cdot S_{FDL} = \frac{3}{4}S + 2 \cdot \frac{9}{136}S = \frac{15}{17}S$$

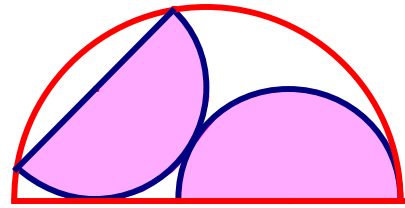
La proporció entre les àrees del paral·lelogram $BKDL$ i $BEDF$ és:

$$\frac{S_{BKDL}}{S_{BEDF}} = \frac{\frac{3}{4}S}{\frac{15}{17}S} = \frac{17}{20}$$

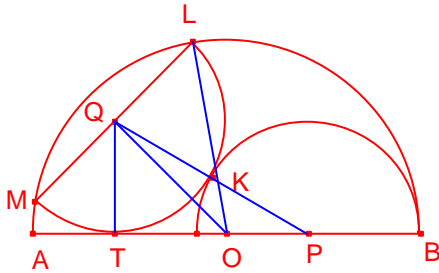
La zona ombrada $BKDL$ ocupa el 85% de l'àrea del rectangle $BDEF$.

2502.- Els dos semicercles ombrejats són iguals. Calculeu la proporció entre la suma de les àrees dels semicercles ombrejats i l'àrea del semicercle exterior.

Solució:

Siga el semicercle de diàmetre $\overline{AB}$, centre O i radi $R = \overline{OA} = \overline{OB}$
 Siga $r = \overline{PB} = \overline{QL} = \overline{QT}$ radis dels semicercles ombrejats.

$$\overline{PQ} = 2r$$

Aleshores:

$$\overline{PT} = r\sqrt{3}$$

$\overline{OQ}$ és perpendicular a la corda $\overline{LM}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OQL$

$$\overline{OQ} = \sqrt{R^2 - r^2}$$

$$\overline{OP} = R - r$$

$$\overline{OT} = \overline{PT} - \overline{OP} = (1 + \sqrt{3})r - R$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OTQ$

$$R^2 - r^2 = r^2 + \left((1 + \sqrt{3})r - R \right)^2$$

Simplificant:

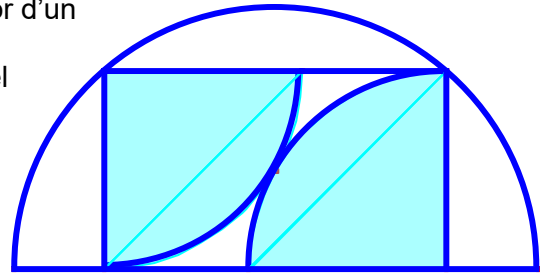
$$(6 + 2\sqrt{3})r = (2 + 2\sqrt{3})R$$

$$R = r\sqrt{3}$$

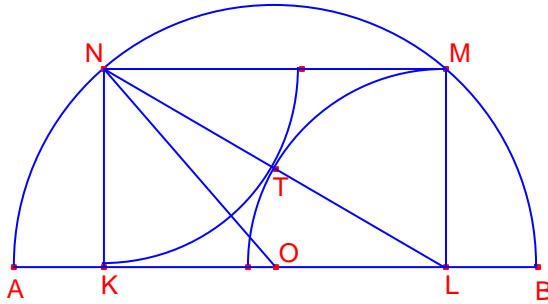
La proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del semicercle de radi R és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_R} = \frac{2 \cdot \frac{1}{2} \pi r^2}{\frac{1}{2} \pi R^2} = \frac{r^2}{\frac{1}{2} \cdot 3r^2} = \frac{2}{3}$$

2503.- Dos cuadrantes de círculo estan en l'interior d'un semicercle.
 Calculeu la proporció de l'àrea ombrejada i la del semicercle exterior.

Solució

Siga $r = \overline{NK} = \overline{NT} = r$ radi dels quadrants.

$$\overline{LN} = 2r$$

$$\overline{LK} = r\sqrt{3}$$

Siga $R = \overline{ON}$ radi dels semicercle de diàmetre $\overline{AB}$

O és el punt mig de $\overline{KL}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\overset{\Delta}{NKO}$

$$R^2 = r^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{2}r\right)^2$$

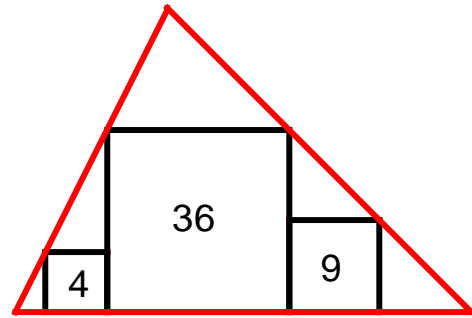
Simplificant:

$$R^2 = \frac{7}{4}r^2$$

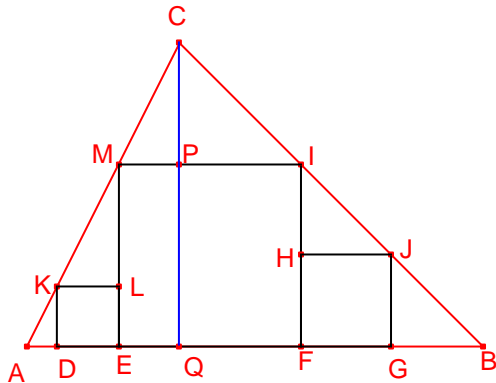
La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{semicercle}} = \frac{\frac{1}{2}\pi r^2}{\frac{1}{2}\pi R^2} = \frac{4}{7}$$

2504.- En la figura, les àrees dels quadrats interiors al triangle mesuren 4, 36 i 9. Calculeu l'àrea del triangle exterior.

Solució:

Siga el triangle exterior $\triangle ABC$.
 Siguen $\overline{DE} = 2, \overline{EF} = 6, \overline{FG} = 3$ costats dels quadrats.
 $\overline{LM} = \overline{EF} - \overline{DE} = 4$

Els triangles rectangles $\triangle ADK, \triangle KLM$ són semblants.
 Aplicant el teorema de Tales:
 $\overline{AD} = 1$

Els triangles rectangles $\triangle HJI, \triangle GBJ$ són semblants.
 Aplicant el teorema de Tales:
 $\overline{AD} = 3$

Aleshores:
 $\overline{AB} = 15$

Siga $\overline{CQ} = h$, altura del triangle $\triangle ABC$
 $\overline{CP} = h - 6$, altura del triangle $\triangle MIC$

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle MIC$ són semblants.
 Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{h}{h-6} = \frac{15}{6}$$

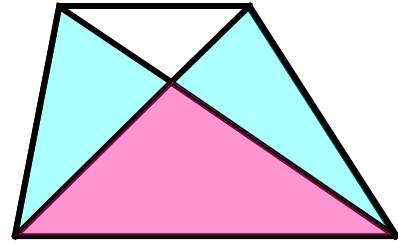
Resolent l'equació:

$$h = 10$$

L'àrea del triangle $\triangle ABC$ és:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot 15 \cdot 10 = 75$$

2505.- El total de l'àrea pintada de blau és igual a l'àrea lila.
 Calculeu la proporció entre el total de l'àrea ombrejada (blava i lila) i l'àrea del trapezi.

Solució:

En qualsevol trapezi $ABCD$ de costats paral·lels $\overline{AB}$, $\overline{CD}$ i K la intersecció de les diagonals, compleix que les àrees dels triangles $\triangle AKD$, $\triangle BKC$ són iguals.

Siga $P = S_{AKD}$
 $S_{ABK} = 2P$

$$S_{CKD} = \frac{1}{2} S_{BKC} = \frac{1}{2} P$$

L'àrea ombrejada és:

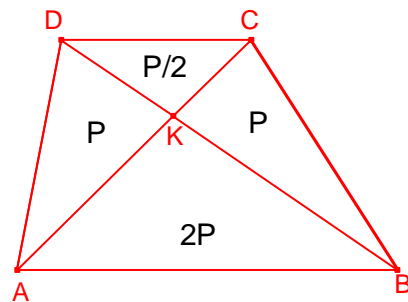
$$S_{ombrejada} = 4P$$

L'àrea del trapezi $ABCD$ és:

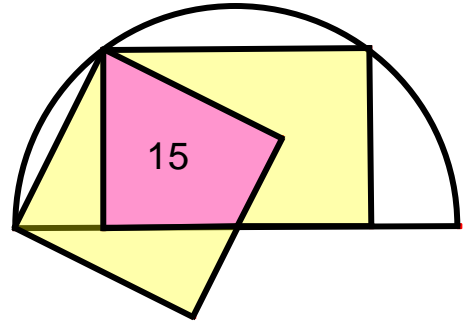
$$S_{ABCD} = \frac{9}{2} P$$

La proporció de les àrees és:

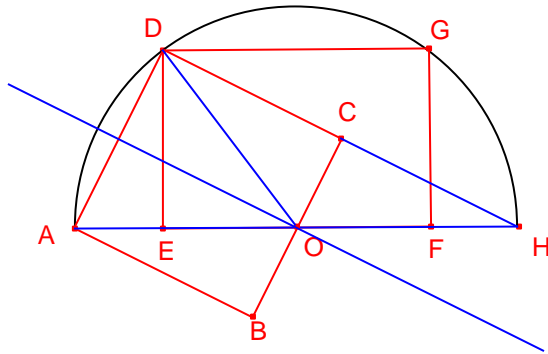
$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{ABCD}} = \frac{4P}{\frac{9}{2}P} = \frac{8}{9}$$

2506.- Un quadrat i un rectangle s'intersecten en el centre dels semicercle.
 L'àrea de la intersecció dels quadrat i del rectangle és 15.
 Calculeu l'àrea del rectangle i del quadrat fora de la intersecció (groga).

Solució:

Siguen el quadrat $ABCD$ i el rectangle $DEFG$ que s'intersecten en el centre O del semicercle.

Siga $\overline{BC} = 2x$ costat del quadrat.

O és el punt mig del costat $\overline{BC}$ del quadrat

$$\overline{OA} = x\sqrt{5}$$

Els triangles $\triangle ABO, \triangle DEA$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{2x}{x\sqrt{5}} = \frac{AE}{x}$$

Aleshores:

$$\overline{AE} = \frac{2\sqrt{5}}{5}x, \overline{OE} = \frac{3\sqrt{5}}{5}x, \overline{DE} = \frac{4\sqrt{5}}{5}x$$

L'àrea del quadrilàter $DEOC$ és 15:

$$S_{DEOC} = S_{DOC} + S_{DEO} = \frac{1}{2}x \cdot 2x + \frac{1}{2} \frac{3\sqrt{5}}{5}x \cdot \frac{4\sqrt{5}}{5}x = 15$$

Simplificant:

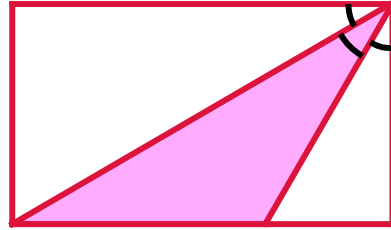
$$x^2 = \frac{75}{11}$$

L'àrea ombrejada de groc és:

$$S_{ombrejada} = S_{DEFG} - 15 + S_{ABD} + S_{AED} = \frac{6\sqrt{5}}{5} \cdot \frac{4\sqrt{5}}{5}x^2 - 15 + \frac{1}{2}2x^2 + \frac{1}{2} \frac{2\sqrt{5}}{5} \cdot \frac{4\sqrt{5}}{5}x^2$$

$$S_{ombrejada} = \frac{33}{5}x^2 - 15 = \frac{33}{5} \cdot \frac{75}{11} - 15 = 30$$

2507.- Els tres angles senyalats són iguals.
 Calculeu la proporció entre les àrees del triangle
 ombrejat i el rectangle.

Solució:

Siga el rectangle ABCD.

Els angles $\angle DCA = \angle ACE = \angle ECB = 30^\circ$

En el triangle rectangle $\triangle EEC$

$$\overline{CE} = 2 \cdot \overline{EB}$$

$$\angle ACE = \angle CAE = 30^\circ$$

Aleshores, el triangle $\triangle AEC$ és isòsceles.

$$\overline{AE} = \overline{CE} = 2 \cdot \overline{EB}$$

Siga $S_{EBC} = P$

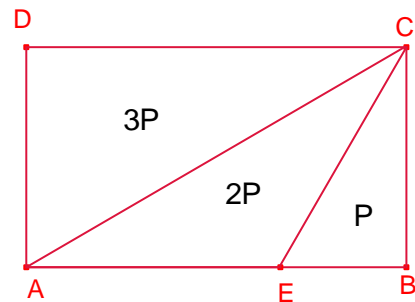
Aleshores:

$$S_{AEC} = 2 \cdot S_{EBC} = 2P, S_{ABC} = 3 \cdot S_{EBC} = 3P$$

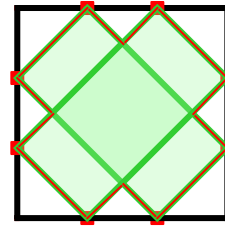
$$S_{ABCD} = 2 \cdot S_{ABC} = 6P$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{AEC}}{S_{ABCD}} = \frac{2P}{6P} = \frac{1}{3}$$

2508.- Cada costat d'un quadrat s'ha dividit en tres parts iguals i s'han dibuixat dos rectangles. Determineu la proporció entre les àrees de la regió ombrejada i el quadrat.

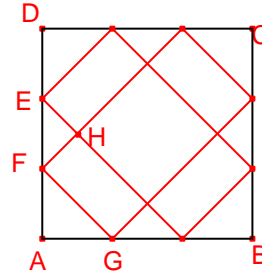
Solució;

Siga $x = \overline{AG} = \overline{AF} = \overline{DE} = \overline{EF}$.

L'àrea del quadrat $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = (3x)^2 = 9x^2$$

$$S_{AGF} = \frac{1}{2}x^2, S_{EFH} = \frac{1}{2}S_{AGF} = \frac{1}{4}x^2$$

L'àrea ombrejada és:

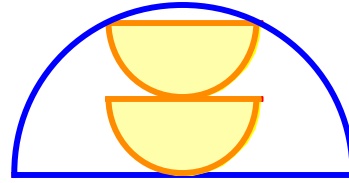
$$S_{ombrejada} = S_{ABCD} - 4 \cdot S_{AGF} - 4 \cdot S_{EFH} = 9x^2 - 2x^2 - x^2 = 6x^2$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{ABCD}} = \frac{6x^2}{9x^2} = \frac{2}{3}$$

2509.- Calculeu la proporció entre la regió ombrejada per dos semicercles i el semicercle exterior.

Solució:

Siga $\overline{AB} = 2R$ diàmetre del semicercle exterior

Siga O el seu centre.

Siga $\overline{PD} = r$ radi d'un dels semicercles interior.

$KLMN$ és un quadrat de costat $2r$

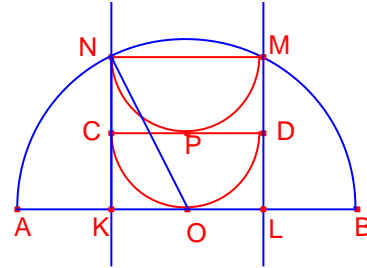
Considerem el triangle rectangle $\triangle OKN$

Aplicant el teorema de Pitàgores:

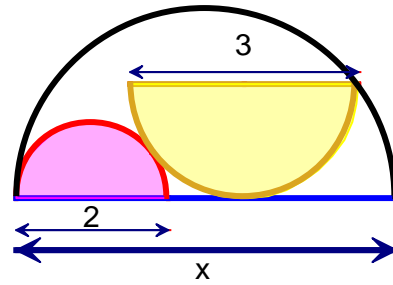
$$R^2 = 5r^2$$

La proporció de les àrees és:

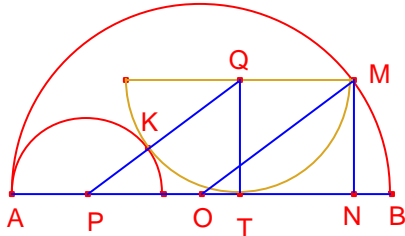
$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_o} = \frac{2 \cdot \frac{1}{2} \pi r^2}{\frac{1}{2} \pi R^2} = \frac{2r^2}{5r^2} = \frac{2}{5}$$

2510.- Dos semicercles tangents de diàmetres 2 i 3 estan en l'interior d'un semicercle. Calculeu el diàmetre del semicercle exterior.

Solució:

Siga $\overline{AB} = 2R$ el diàmetre del semicercle exterior de centre O .

Siga P el centre del semicercle de diàmetre 2.

$$\overline{PA} = 1$$

Siga Q el centre del semicercle de diàmetre 3.

$$\overline{QM} = \overline{QT} = \frac{3}{2}$$

Siga K la intersecció dels semicercles de diàmetres 2 i 3.

$$\overline{PQ} = \frac{5}{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PTQ$

$$\overline{PT} = 2$$

Siga N la projecció de M sobre el diàmetre $\overline{AB}$

$$\overline{AN} = \overline{AP} + \overline{PT} + \overline{QM} = 1 + 2 + \frac{3}{2} = \frac{9}{2}$$

$$\overline{ON} = \overline{AN} - R = \frac{9}{2} - R$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PTQ$

$$R^2 = \left(\frac{3}{2}\right)^2 + \left(\frac{9}{2} - R\right)^2$$

Resolent l'equació:

$$R = \frac{5}{2}$$

El diàmetre del semicercle exterior és:

$$\overline{AB} = 2R = 2 \cdot \frac{5}{2} = 5$$